

Kvalitetssäkring av begravningsverksamheten

Sammanfattning

2016

Ljungby kyrkogårdsförvaltning

Ljungby pastorat

Antaget av Kyrkonämnden 2010-10-11

Reviderat av Kyrkogårdsutskottet 2016-10-04 § 70

Begravningsverksamheten och därmed kyrkogårdsförvaltningens arbete ska präglas av stor respekt och värdighet i alla led från anmälan av dödsfall till återlämnande av gravplats.

Förvaring av kistor och askor

Kistor och askor förvaras i låst och larmat bisättningsutrymme (förvaringslokal) på Skogskyrkogården. Det finns både kyl och frysutrymmen avsedda för detta ändamål. Utlämnning av kistor och urnor följer uppställda rutiner.

Transport av kista och urna

Transporter ska ske på ett värdigt sätt.

Transport sker med katafalk eller kistlyftare mellan begravningsbil och inom bisättningslokal samt till kyrka/ceremonilokal. Transport på kyrkogården sker med katafalk.

Processionsbärning sker vid begravningsgudstjänst från kyrka till grav eller i vissa fall likbil.

Till krematoriet eller inom förvaltningsområdet sker transporter med likbil. Normalt sett transporteras endast en kista åtgången oavsett transportmetod. Undantag kan vara transport med begravningsbil till krematoriet, då kan två kistor transporteras samtidigt.

Respekt för ett begravningsfölje visas genom att man stannar upp, går undan och stänger av ev. maskiner.

Visning av gravplats

Arbetsledare eller förman visar lediga gravplatser. Kan ske på delegation till kyrkogårdsvaktmästare på landsortskyrkogårdarna. Aktuellt gravkvarter visas genom karta och på plats. På kartan förevisas lediga platser. Anhöriga ges tid att själva gå omkring och fundera med arbetsledaren tillgänglig i bakgrunden.

Vid bokning för **gravsättning av kista** informerar arbetsledaren de anhöriga om:

- Om hur en familjegrav ser ut i det aktuella kvarteret (kistorna bredvid varandra eller ovanpå varandra).
- Information om kistsänkningmetod lämnas. I Ljungby – kistsänkare och att kistan stannar i marknivå vilket innebär att de anhöriga inte upplever gravens djup. På landsbygden används band och kistan sänks till gravens botten.
- Där kvartersbestämmelser finns överlämnas sådana.
- Gravrättsinnehavare utses.
- Information om att upplåtelse och gravöppning är betalt via begravningsavgiften.
- Att gravrätten förlängs automatiskt med 25 år vid varje ny gravsättning.
- Att kors med namn placeras på gravplatsen tills stenen monterats om de anhöriga så önskar.

Vid bokning för **gravsättning av urna** informerar arbetsledaren de anhöriga om:

- Lediga gravplatser och hur placering av urna sker (rutmönstret).
- Upplåtelse av gravplats, 25 års gravrätt, förlängning och gravfrid.
- Där kvartersbestämmelser finns överlämnas sådana.
- På askgravplatser krävs namnteckning för godkännande av de specifika regler som gäller där.
- Om kors önskas uppsatt efter gravsättning av urnan i väntan på gravstenens montering.
- De anhöriga får välja om de önskar klockringning i samband med gravsättning av urnan samt om de själva önskar bära och/eller sänka urnan.
- Visningsrummet visas och informeras om att stunden där är en tid för tystnad, andakt, diktläsning eller vad som önskas innan utgång till graven. Alternativt möter vaktmästaren upp de anhöriga vid graven.

Grävning av grav

Utsedd grav grävs 1-2 dagar före begravning vid särskilda omständigheter kan det ske 3-4 dagar före. Inför grävning kontrolleras gravbok och gravkartan så att gravnummer överensstämmer, på kyrkogården lokaliseras gällande fixpunkter och mätning sker för placering av graven. Vid tjäle planeras gravöppningen i god tid så att erforderlig tjältiningsutrustning kan läggas ut.

Kistgrav

Kistgraven grävs med minigrävare. För personalens skull tillåts varken handgrävning eller ensamarbete. Personalen ska dessutom bära skyddsutrustning i form av hjälm och skyddskor. För säkring av gravens väggar används olika spontsystem. Jorden som ska användas vid återfyllningen placeras i en jordbinge i anslutning till graven.

Gravstenar som tagits bort vid grävningen läggs på träribbor i anslutning till graven alternativt sätts tillbaka om de inte är i vägen vid gravsättningen. Finns det inte plats vid graven ska gravstenen transporteras till ekonomigården eller motsvarande. Förvaring på ekonomigård el. motsvarande är endast tillfällig. Gravstenar får inte placeras på någon annan grav eller på ett sådant sätt att de kan välta eller utgöra en risk för snubbling (snö).

Graven kläs invändigt med gröna mattor och på ovansidan av gravkanten läggs halkbräder ut. Jordbingen täcks med grön matta. Graven täcks med lock.

Om kist- och/ eller benrester påträffas ska de hanteras pietetsfullt och grävas ned på ett större djup i botten av graven.

Att urnor påträffas är mycket ovanligt. Om urna påträffas ska den grävas fram försiktigt och behållas intakt. Den grävs sedan ned på nytt i graven.

Urngrav

En urngrav grävs samma dag som gravsättningen av urnan sker. Notering av var urnan gravsatts sker genom ett rutsystem. Urngraven kläs med urngravsmatta.

Höga maskinljud vid begravning och gravsättning

Personalen ska i möjligaste mån undvika att köra lövblås, trimmer, gräsklippare, traktorer och andra störande maskiner i närheten av lokaler och platser på kyrkogården då begravning pågår.

Värdig sänkning av kista och askurna

Kista

I Ljungby sänks kista med kistsänkare och det innebär att kistan stannar i marknivå. Sänkband kan förekomma.

På landsbygden används sänkband och kistan sänks till gravens botten.

Urna

Urnan sänks med hjälp av svart sidenband.

Vaktmästaren har uppgiften att bära och sänka urnan om inte någon av de anhöriga önskar göra det. Vaktmästaren ska bära kostym vid gravsättning av urna.

Aska i minneslund

Kyrkogårdspersonalen utför gravsättningen. Askan förvaras i en pappkartong vilken följer med ned i graven. Under vintern med snö/tjäle sker ingen jordning. Endast nedgrävning av aska tillämpas. (Inte spridning)

Några askor gravsätts vid varje tillfälle, man undviker att gravsätta en åt gången.

Marken återställs genom att jorden återförs i graven och sparad jordtova läggs tillbaka.

Minnesblad skickas till anhöriga med information om att jordning har skett inom en vecka därefter.

Återfyllning av grav

Kistgrav

Arbetet utförs alltid av två man. Arbetet påbörjas inom en timme efter gravsättningen och slutförs inom 1,5 timmar i normalfall.

Utrymmet mellan kista och gravbotten/väggar fylls med löst fint jordmaterial för hand tills det täcker kistan med minst 10 cm jord. Jord från gravöppningen används, stenar bortsorteras från jordmassorna som fylls närmast kistan. (Vid gravsättning i det Muslimska kvarteret (Skogskyrkogården) sorteras all sten bort från jordmassorna.)

Efter fyllning runt och ovanpå kistan fylls resterande jord på med hjälp av tippning av jordbingen alternativt fortsatt arbete för hand om omständigheterna så kräver. Fyllning så långt spontningsutrustningen tillåter. Nedstigning i graven är nödvändig för att lösgöra delar av spontningsutrustningen. Efter att den tagits bort sker fortsatt fyllning tills arbetet kan avslutas med att en ”jordkulle” krattas till, höjd ca 10-15 cm ovan omgivande markyta. Kistdekoration, kransar, buketter läggs ut på gravkullen.

Graven iordningställs när blommorna vissnat ca 7-10 dagar efter gravsättning genom att blommor/utsmyckning tas bort. Jordkullen krattas till, ytlig packning sker genom ”padda”. Matjord av god kvalitet läggs ut för de översta 10 cm, krattas jämnt och gräsfrön myllas ned.

Kors placeras vid graven med namn på den gravsatte om anhöriga så önskat.

Vid de tillfällen gravstenar behöver monteras bort, ska de snarast återmonteras.

Urngrav

Urngravnen återfylls strax efter gravsättningen av urnan. Anhöriga deltar inte.

Jordmassor från grävningen används vid fyllning. Inga stenar närmast urnan. Grästorvan återplaceras.

Administrativa rutiner

Begravningar hålls helgfri måndag – fredag vid klockslagen 11.00 och 14.00.

Gravsättning av urna sker helgfri måndag – fredag, valfria klockslag mellan 7,00 – 15.30.

Begravningsbyrån beställer gravsättningen genom pastorexpeditionen.

Vaktmästare kontrollerar gravsättningsintyg före begravnings- ceremoni/gudstjänst.

Arbetsledaren kontrollerar att gravrättsinnehavare gett sitt samtycke till gravsättning (befintlig gravrätt).

Gravkartor och gravprogram används i det löpande arbetet.

Övrigt

Blommor – Kistdekorationen, Begravningsentreprenör ansvarar för att den tas bort om så är överenskommet med de anhöriga.

Bygg- och anläggningsentreprenörer informeras muntligen om förhållningsregler på kyrkogårdarna/begravningsplatser.

Ordningsföreskrifter är anslagna på kyrkogårdarna och inom minneslundar samt askgravplatser finns information om de särskilda bestämmelser som råder inom anläggningen.

Möten mellan begravningsentreprenörerna och berörda personalgrupper sker 1-2 ggr per år.

Kyrkogårdsförvaltningen har normalt inga regelbundna möten med stenfirmer och sjukhus/äldreboenden.